

Sak GF 06/24

Saken gjelder:

Sentralisering av trossamfunnsregister

Saken legges frem av:

Generalsekretær Kjetil Vestel Haga, Nils Terje Lunde og Vegard Tennebo

Vedlagt:

Notat om sentralisering av trossamfunnsregister

Forslag til vedtak:

Generalforsamlingen godkjenner at det etableres en sentral ordning for trossamfunnsregistrering i Normisjon. Landsstyret bes opprette en enhet som kan registreres som trossamfunn i samsvar med trossamfunnslovgivningen. Normisjon region Agder anmodes om å gjøre vedtak på deres årsmøte om at trossamfunnsregistrerte medlemmer i Normisjon region Agder kan overføres til denne nye enheten.

Notat om sentralisering av trossamfunnsregister

Bakgrunn

Landsstyret (LS) foreslår at det etableres et sentralt registreringstilbud i rammen av trossamfunnslovgivningen. Et regionalt tilbud finnes allerede i dag gjennom region Agder. Forslaget kommer som en direkte konsekvens av at regionstyret i Agder har anmodet LS om å vurdere sentralt eierskap til trossamfunnet i Normisjon (Region Agder, regionstyret, sak 10/21).

Saken ble drøftet i LS i februar 2023 (*LS sak 106/23B, punkt 2. Henvendelse fra Region Agder om Normisjon Agder trossamfunn*). Konklusjonen var at henvendelsen tematiserte sentrale problemstillinger, både juridisk, organisatorisk og strategisk, og at det var behov for nærmere utredning av saken. Det ble også understreket at spørsmålet måtte sees i sammenheng med utredningsarbeidet om kirkelig selvforståelse i Normisjon.

En nærmere utredning av spørsmålet er foretatt og ligger til grunn for dette saksgrunnlaget. Som del av den utredningen har det også vært gjort avklaringer med Statsforvalteren i Agder om de juridiske premissene for et sentralt ansvar for trossamfunnsregistreringen. Utredningsarbeidet om kirkelig selvforståelse i Normisjon foreligger også nå gjennom utredningen «Evangelisk, mangfoldig og misjonal. Kirkelig selvforståelse i Normisjon» (avlevert til generalsekretæren 14. august 2023). Der anbefales det at sentralledet overtar ansvaret for det eksisterende trossamfunnet.

Utredningen om kirkelig selvforståelse har vært på høring i organisasjonen med høringsfrist 10. november 2023. Anbefalingen om sentralt ansvar for trossamfunnet får bred tilslutning. Hele 82,7% sier seg helt enige i dette, 10,3% sier seg delvis enige, mens 6,9% forholder seg nøytrale. Ingen av høringsresultatene er dermed negative.

LS vurderer at det, på grunnlag av det grundige arbeidet som er gjort og de entydige resultatene fra høringen, foreligger et tilstrekkelig grunnlag for å konkludere. Grunnet både sakens prinsipielle karakter og krav fra Statsforvalter i Agder fremstår det som nødvendig å fremlegge den til beslutning på generalforsamlingen som Normisjons høyeste organ.

Drøfting

Indremisjonsforbundet (IMF) etablerte i 2009 et tilbud om trossamfunnsregistrering gjennom IMF trossamfunn. Tilsvarende etablerte Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) et tilbud gjennom NLM trossamfunn i 2015. Mens begge disse tilbudene var sentralt organisert, ble det i Normisjon en regional organisering av tilbudet da Normisjon region Agder i 2017 opprettet Normisjon Agder trossamfunn. Opprettelsen skjedde i forståelse med Normisjon sentralt, selv om man på det tidspunktet ikke så det som tjenlig med en sentral organisering av et slikt tilbud.

Når nå regionstyret har anmodet om en vurdering av hvorvidt Normisjon sentralt kan ta ansvaret for tilbudet, er spørsmålet om de formelle og juridiske mulighetene til å ta sentralt ansvar for tilbudet blitt forelagt Statsforvalteren i Agder, som er ansvarlig for trossamfunnsregistreringen i Normisjon region Agder. Følgende fremgår fra korrespondansen med Statsforvalteren:

«Normisjon sentralt kan opprette et trossamfunn, søke om registrering og medlemmene kan overføres til det nye trossamfunnet. Normisjon Region Agder vil kunne være et selvstendig rettssubjekt inn under Normisjon, de vil da miste registreringen som trossamfunn hos oss. En eventuell søknad om registrering vil havne hos Statsforvalteren i Oslo og Viken. Denne prosessen kan gjøres så lenge det foreligger protokoll fra årsmøte i både Normisjon region Agder, og i Normisjon sentralt».
(E-post fra rådgiver hos Statsforvalteren i Agder, Karen Fjermeros, 9. august 2023).

En sentral overtakelse av trossamfunnsregistrering er altså mulig, men det betinger årsmøtevedtak både i region Agder og i Normisjon sentralt. Dette er den konkrete foranledningen, i tillegg til det overordnede prinsipielle perspektivet, til at det er nødvendig å fremlegge saken for generalforsamlingen i Normisjon.

LS ser for seg at organiseringen av tilbudet gjøres etter samme mønster som i IMF og NLM. Det er utarbeidet utkast til vedtekter basert på vedtekter for NLM trossamfunn, da disse er godkjent etter endringen i Lov om tros- og livssynssamfunn fra 1.1.2021. Forslag til organisering innebærer at LS oppretter en egen enhet (forening/lag/innretning) med f.eks. navnet «Norkirken Norge» eller «Normisjon Trossamfunn». LS er årsmøte for enheten og velger styre. Gitt at årsmøtet i region Agder gjør vedtak om det, vil trossamfunnsregistrerte medlemmer i Normisjon region Agder kunne inngå i den nye enheten. På dette

grunnlag vil enheten kunne søke registrering som trossamfunn hos Statsforvalter i Oslo og Viken. Det er altså ikke Normisjon som sådan som blir et registrert trossamfunn, men den nye enheten.

En slik organisering understreker at Normisjon er en misjonsorganisasjon som består av mennesker som har ulik trossamfunnstilhørighet. Hovedtyngden av de som er med i organisasjonen er medlemmer i Den norske kirke og en betydelig del av arbeidet skjer i nær kontakt med menigheter i Den norske kirke. Dette skal det fortsatt legges til rette for.

Når LS går inn for en sentral registreringsordning etter trossamfunnslovgivningen, dreier det seg ikke om å markere en avstand til Den norske kirke, men fordi en slik ordning er en naturlig konsekvens av at organisasjonen har opprettet menigheter. En slik ordning er en del av et forsvarlig kvalitetssystem for denne del av virksomheten slik den utvikler seg. Det er en økende andel av medlemmer i menighetene som ikke har noen formell trossamfunnstilhørighet, verken til Den norske kirke eller til andre trossamfunn. Dette kan også gjelde noen direkte-medlemmer og noen medlemmer i øvrige Normisjonsfelleskap. Normisjon har et ansvar for å gi et trossamfunnsrettslig tilbud til disse. Når Normisjon har menigheter og fellesskap over store deler av landet, må tilbudet være landsomfattende. Det er derfor hensiktsmessig at det blir en sentral ordning for trossamfunnsregistrering.

